Världsnaturfonden WWF
Ulriksdals Slott
170 81 Solna

Växel: 08 624 74 00
Direkt: 08 624 74 00
Fax: 08 85 13 29
Allmänt: info@wwf.se
linda.berglund@wwf.se
www.wwf.se

2015/1087 Föreskrifter och allmänna råd till skogsvårdslagen
Skogsstyrelsen

Ulriksdal 4 februari 2020

WWFs remissvar Ändringar i Skogsstyrelsens föreskrifter och allmänna råd till skogsvårdslagen

Sammanfattning av WWF:s synpunkter

- Världsnaturfonden WWF tillstyrker förtydligande om alternativa avverkningsmetoder i de allmänna råden. Men WWF ser behovet av en samlad ansats utöver ändringar i lagstiftning för att öka andelen alternativa skogsbruksmetoder. Det föreligger även ett behov av utreda möjliga ytterligare ändringar i skogsvårdslagen för att främja andra metoder.
- Världsnaturfonden WWF tillstyrker tillägget i föreskrifterna att markberedning inte får vara mer ingripande än vad som behövs för att trygga tillfredsställande återväxt.
- Världsnaturfonden WWF avstyrker starkt förslaget till sänkta slutavverkningsåldrar i de nordliga länen.

Generella synpunkter

Världsnaturfonden WWF anser att några av Skogsstyrelsens förslag innebär stora förändringar som har tydliga skogspolitiska konsekvenser. Regeringen har redan aviserat att de avser att genomföra en samlad översyn av Skogsvårdslagen. Att i detta skede föreslå relativt stora och kontroversiella förändringar är att föregripa den aviserade utredningen och WWF anser att det mest rimliga vore att avvakta denna innan man genomför nya förändringar av större karaktär. Världsnaturfonden WWF är med detta som bakgrund starkt kritisk till Skogsstyrelsens förslag att sänka lägsta ålder vid föryngringsavverkning i de nordliga länen och fokuserar framförallt yttrandet på detta förslag.

Avverkningsformer

WWF delar Skogsstyrelsen bedömning att alternativa sätt att bruka skogen, ex hyggesfritt skogsbruk, inte har fått det genomslag som varit önskvärt enligt intentionerna med nuvarande

Förtroenderådets ordförande:
Hans Majestät Konungen

Stiftelsens generalsekreterare:
Håkan Wirtén

Registrerad som:
Världsnaturfonden WWF
Org.nr: 802005-9823
Plusgiro 90 1974-6
Bankgiro 901-9746

100% återvunnet papper

lagstiftning. När Regeringen genomförde förändringen av skogspolitiken 1993 så angavs att mer varierat skogsbruk och varierade skogsbruksmetoder var en långsiktig förväntad effekt och en del av anledningen till översynen. Världsnaturfonden WWF anser att andelen som brukas med alternativa metoder bör öka och ser därför ett stort behov av en samlad ansats utöver reella ändringar i lagstiftningen. Där ingår att utarbeta en nationell målsättning, stärka rådgivning och utreda eventuella andra styrmedel för att öka användningen. Regeringen har aviserat en översyn av Skogsvårdslagen och där bör ingå en utredning av tydligare lagstiftning för att främja alternativa metoder. Den föreslagna förändringen i föreskrifter är bra men inte tillräckligt och här skulle Skogsstyrelsen med fördel kunna invänta översynen av skogvårdslagen för ett mer helhetsgrepp. WWF vill understryka att användandet av hyggesfria metoder bör kunna vara aktuellt på hela skogsarealen, och inte bara i s.k. kontinuitetsskogar.

Markberedning

Världsnaturfonden WWF tillstyrker tillägget i föreskrifterna kring större tydlighet vid markberedning. WWF är positiva till att det begränsningar av markberedning förtydligas , då omfattande markberedning kan ha kraftiga negativa effekter på bland annat erosion och näringsläckage till vattendrag.

Lägsta ålder för föryngringsavverkning

Världsnaturfonden WWF avstyrker förslaget om sänkning av lägsta ålder för föryngringsavverkning i de nordliga länen. Förslaget riskerar att ha negativa effekter på bland annat rennäringen, rekreation och upplevelsevärden och biologisk mångfald.

WWF anser att konsekvensanalysen för förslaget att sänka lägsta slutavverkningsålder har stora brister, både i analys över den framtida långsiktiga virkesförsörjningen samt konsekvenser för naturvård och rennäringens villkor

En stor del av Skogsstyrelsens och underlagsrapportens resonemang kring konsekvenserna för biologisk mångfald baseras på antagandet att en sänkning av lägsta slutavverkningsålder per automatik kommer att leda till att äldre skogar får vara kvar längre genom att de yngre avverkas istället och då kommer detta att gynna den biologiska mångfalden genom att äldre skogar rymmer mer mångfald. Enligt rapporten så har sedan millennieskiftet andelen slutavverkad skog äldre än 120 år, av den areal som slutavverkats, ökat i hela landet. Det kan bero på att ”uppsparad gammal skog” avverkas i högre grad. Man menar att genom att sänka ålder kan markägare då istället för att ”tvingas” av ekonomiska skäl ta de äldre skogarna, istället avverka yngre skog. Problematiken med detta resonemang är att det finns inget sådan givet samband

och även underlagsrapporten skriver att det enda som på sikt kan garantera att dessa skogar inte minskar är om de ingår i frivilliga eller formella avsättningar.

Idag är ålderfördelning på skogsbestånden i landskapet starkt skev, med huvudelen av bestånden i ålder under 80 år, intensivt brukad och endast en lite andel räknas som äldre skog. En sänkning av lägsta slutavverkningsålder är enligt WWF ett steg mot ett än mer intensivt brukat skogslandskap, med de konsekvenser på landskapsnivå som detta får. Vid kortare omloppstider och större andel yngre skog blir resultatet fler hyggen, sämre tillgång till rekreationsvärde och andra sociala nyttigheter. Då flertalet arter finns i den äldre skogen blir konsekvensen , rimligen även sämre biologisk mångfald och konnektivitet mellan ytor.

Även för den framtida långsiktiga virkesförsörjningen kan en sänkning innebära negativa effekter; avverkning av bestånd innan volymtillväxten kulminerar ger förlorad inkomst av potentiell volymtillväxt, och innebär också en förlorad bindning av koldioxid. Risk finns också för klenare och sämre virkekvalitet.

Skogsstyrelsen konstaterar att en sänkning av lägsta slutavverkning får negativa konsekvenser för rennäringen bland annat i form av minskad lavtillgång och risk för störningar av flyttleder. Trots det föreslår man inga konkreta förslag på hur man ska hantera dessa negativa konsekvenser. WWF anser det vara ytterst anmärkningsvärt att man tydligt väljer att ignorera effekterna på rennäringen, då det redan med dagens nivåer finns stor problem för rennäringen med just lavtillgång och flyttleder.

För Världsnaturfonden WWF

Peter Westman
Naturvårdschef

Linda Berglund
Sakkunnig svensk skog